

DET KRISTNA ARBETET BLAND JUDARNA JUST NU

AV GÖTE HEDENQUIST

«Israels folk», som vi älska att kalla judarna — fastän de efter Jerusalems förstörelse år 70 e. Kr. och särskilt efter Bar-Kochbas uppror i 2:dra århundradet upphört att ha ett folks kännetecken — har för den kristna kyrkan tiderna igenom varit ett mysterium. Som Guds gamla «förbundsfolk» hörde det även efter förskingringen på något sätt med i Guds frälsningsplan med världen. Men kanske var det bäst, menade man från kristet håll, att icke ha något att göra med detta «folk», att icke ingripa i Guds frälsningsplan med det. Nu hade ju frälsningsbudskapet blivit de hedna-kristnas privilegium framför allt, och först skulle ju «hedningarnas fullhet gå in», innan Israel också skulle få tillträde till det «nya förbundet». Med sådana tankar kunde ofta kyrkans likgiltighet för att bringa evangeliets budskap till «Israels folk» försvaras eller inför det egna samvetet motiveras.

Det är först så sent som i våra dagar, som en avgjord förändring här inträtt i kyrkans och de kristnas förhållande till judarna. Två händelser ha orsakat denna förändrade inställning. Den första är det fruktansvärda öde, som övergick judarna under nationalsocialismens herravälde, då 5 965 000 judar mördades mitt i s.k. kristna länder i Europa. Den andra händelsen var staten Israels utropande den 14 maj 1948.

Det var på *Kyrkornas Världsråds konstituerande konferens i Amsterdam* augusti—september 1948, som de kristna kyrkorna för första gången sedan apostlarnas dagar samfällt fattade beslut och utfärdade en resolution beträffande kyrkornas och de kristnas inställning till judarna. (Den romersk-katolska kyrkan var icke representerad.) Den rapport och resolution i «judefrågan», som antogs vid denna konferens, med anslutande rekommendationer till medlemskyrkorna i

Världskyrkorådet, har sedan översatts till de flesta språk och genom kyrkornas ledning tillställts prästerskapet i de flesta länder. Den delgives härnedan i några utdrag på norska.

I *Paragraf 1* heter det om *Kirkens oppdrag å forkynne evangeliet*: «Alle våre kirker står under vår felles Herres ordre: «Gå ut i all verden og forkynn evangeliet for all skapningen.» Fullførelsen av dette oppdrag krever at vi inneslutter det jødiske folk i vår evangeliserende oppgave.»

Paragraf 2 taler om *Det jødiske folks særlige betydning for den kristne tro*: «Israel har en enestående stilling i Guds frelsesplan. Det var Israel Gud sluttet pakt med da han kalte Abraham. Det var for Israel Gud åpenbarte sitt navn, og ga sin lov til. Det var til Israel Gud sendte sine profeter med budskapet om dom og nåde. Det var til Israel han lovet å sende sin Messias. I Israels historie forberedte Gud krybben, hvor han i tidens fylde la hele menneskeslektens frelser, Jesus Kristus. Kirken har mottatt denne åndelige arv fra Israel og er derfor forpliktet til å gi den tilbake i lyset fra korset. Vi må derfor i ydmyk overbevisning forkynne for jødene: 'Den Messias, som dere venter på, er kommet.' Løftet er oppfylt i og med Jesu Kristi komme.»

Paragraf 3 taler om *Hindringer som må fjernes*. Det heter der bl. a.: «Vi ber alle kirker som er representert, om å fordømme antisemitismen, uansett hvilket opphav den enn måtte ha, som absolutt uforenlig med bekjennelse og utøvelse av den kristne tro. Antisemitismen er synd mot Gud og mennesker.»

Paragraf 4 taler så om *Kristent vitnesbyrd for det jødiske folk*: «På tross av det alle- og altomfattende i Herrens misjonsbefaling, og tross det faktum at kirkens første misjonsoppdrag gjaldt det jødiske folk, har våre kirker med få unntagelser sviktet når det gjaldt å fortsette denne misjonsvirksomhet. Ansvaret for denne misjon burde ikke hovedsakelig overlates til uavhengige og private misjonstiltak. At særskilte selskap av forskjellig art har måttet ta seg av denne misjon, har ofte betydd en utskilling av jødene som gjenstand for en spesiell misjonsinteresse, også der hvor de meget godt kunne blitt omfattet av kirkens normale virke. Det har ofte ført til at de omvendte er blitt tvunget til å leve i et avsondret åndelig samfunn, istedenfor at de burde føres inn i og bli ønsket velkommen til kirkens og menighetens fellesskap.

I erkjennelse av disse feilgrep og forsømmelser må våre kirker påta seg ansvaret for jødemisjonen og betrakte den som en normal del av menighetsarbeidet, særlig i de land hvor jødene har full samfunns- og borgerrett. Hvor det ikke er noen kirke på stedet, eller landets kirke ikke makter denne oppgave, må det bli ordnet med et spesielt misjonsarbeid fra utlandet.

På grunn av det jødiske folks særskilte historiske arv, må kirkene gjøre noe for å spesialutdanne prester som er særlig egnet for denne oppgave. Likeså burde det sørges for å få utgitt kristen litteratur som kan formidle evangeliet til det jødiske folket.

Likedan må det gjøres klart for de kristne, at det beste middel til å vinne andre for Kristus, er et seirende og strålende kristenlivs vitnesbyrd og formidling av Guds kjærlighet i den personlige omgang mellom mennesker. Når dette virkelig gjøres og oppleves i et sant og ekte kristent fellesskap og samfunn, vil evangeliets kraft være merkbar. I et slikt fellesskap vil det ikke være noen forskjell mellom en omvendt jøde og andre lemmer av kirken, for alle tilhører den samme kirke og det samme fellesskap gjennom Jesus Kristus. Men den omvendte jøde trenger en særlig kjærlighetsfull omsorg og en helhjertet mottakelse i menigheten, fordi hans overgang til kirken ofte fører med seg et dypt og sårende brudd med familie og venner.»

Det var verkligen nødvendig, att ett ord äntligen sades från kristet håll i denna fråga. Antisemitismen hadde icke begravts med nationalsocialismen utan stack här och där åter upp sitt huvud. Missionsarbetet bland judarna blev därför nu till stor del ett upplysningsarbete bland kyrkans eget folk om judar och judendom och om vår kristna missionsplikt bland judarna. Och redan nu, sedan bara tre à fyra år förflutit från Amsterdam-konferensen, kan man här och där skönja en förändring från kyrkans och de kristnas sida till ett större positivt intresse för mission och evangelisation bland judarna. På många håll ha missionssällskap sedan länge haft verksamhet bland judar. Kyrkorna ha nu ofta visat sitt intresse genom att mer än tidigare stödja sådana missionssällskap och låta dem få bliva uttrycket för resp. kyrkas missionsintresse. På andra håll ha kyrkorna mer målmedvetet gått in för den i Amsterdam-rapporten anbefallda «församlings-verksamheten», att prästen i menigheten är ansvarig för evangelisation och själavård också bland de judar, som bo inom hans verksamhetsområde. Det förra gäller bl. a. de skandinaviska länderna, men också Storbritannien och ett flertal länder på Europas kontinent, det senare särskilt ett flertal kyrkor i Förenta Staterna och Kanada.

I *Skottland* och *England* höra de flesta missionssällskapen bland judarna till någon kyrka. I den Presbyterianska kyrkan i England har man under några år haft en präst särskilt anställd som instruktör för denna del av missionsverksamheten. — I *Holland* har den reformerta statskyrkan anställt ett antal präster, som har till särskild uppgift att åstadkomma kontakt med judarna för att göra

evangeliebudskap känt bland dem. I samma land försöker också den stora fria reformerta kyrkan nå alla judar i de större städerna genom att fördela skrifter, eller tillstålla dem personliga brev av missionskaraktär. — Sedan förra året har man också i *Danmark* slagit in på samma väg och utger där en tidskrift, kallad «Kontakt», som distribueras till omkring 1000 judiska adresser i Köpenhamn. — Den *svenska* missionen bland judarna, som sedan årtionden tillbaka arbetar i Österrike och Frankrike, försöker nu, i enlighet med Amsterdam-resolutionen, mer intressera de inhemska kyrkorna för direkt evangelisationsarbete bland judarna. I Österrike har resultatet redan blivit, att den lutherska kyrkan i Österrike tillsatt en präst med särskild uppgift att ägna sig åt denna verksamhet. Han har sedan något år sin bostad i den svenska missionens hus i Wien, och är samtidigt den andlige ledaren för det svenska missionsarbetet i Österrike. — I *Ungern* fortsattes alltså det missionsarbete bland judarna, som går under namnet «Den Gode Herden». Enligt de sparsamma rapporter man nu kan erhålla från Ungern, synes också detta arbete mer och mer ha övergått till att bli en normal del av det egentliga församlingsarbetet. — I *Norge* utförs organiserad missionsverksamhet bland judarna huvudsakligen av den starkt kyrkligt förankrade Norsk Israelsmisjon, med generalsekretariat i Oslo, och ett flertal kretssekreterare anställda ute i landet. Också denna mission anser som en av sina viktigaste uppgifter att mer och mer väcka kyrkans folk till missionsintresse för Israel.

I Europa har ju kyrkans förhållande till judarna avsevärt ändrats därigenom, att större delen av Europas judar från före kriget antingen utrotats eller flyttat över till huvudsakligen Nord- och Syd-Amerika eller till staten Israel. Man beräknar, att av Europas 7 miljoner judar före kriget (utanför Sovjetunionen) icke fullt 1 miljon judar återstår. (Vad Sovjetunionen beträffar, äro uppgifterna ganska otillförlitliga, men man beräknar, att omkring 2 miljoner judar finnas i Ryssland och av Ryssland behärskade länder i Europa.) Fler-talet judar bor nu i Amerika och framför allt i Förenta Staterna, där antalet uppgår till omkring 5 miljoner. I Asien bor omkring 2 miljoner judar, varav 1 400 000 i staten Israel. I Afrika beräknar man antalet till omkring 600 000, huvudsakligen i de nordligaste och syd-

ligaste delarna av kontinenten. I Australien utgör antalet omkring 50 000.

Denna förskjutning av antalet judar från Europa till Nya Världen har dels gjort det lättare för de olika kyrkorna i Europa att innesluta också judarna i sin pastorala verksamhet, och å andra sidan har den intensifierat intresset för evangelisation och mission bland judarna i Amerika. Vad Europa beträffar, finnas större judiska enheter endast i England med omkring 400 000 och i Frankrike med omkring 240 000, medan t.ex. Tyskland endast har omkring 20 000 judar kvar. På grund av vad som förekommit i detta sistnämnda land under de senaste årtiondena är dock alltjämt omvärldens intresse inriktat på särskilt *Tyskland*, då det gäller ett ställningstagande till judarna av i dag från kristet håll. Av stor betydelse för hela inställningen till judarna från de kristnas sida har här blivit den resolution och skuldbekännelse, som den evangeliska kyrkan i Västtyskland avgav på en synod i Berlin den 23.—27. april 1950, där det bl. a. heter:

«Vi tro på den Herre och Frälsare, vilken såsom människa stammar från det judiska folket.

Vi bekänna oss till den kyrka, som av judekristna och hednakristna är sammanfogad till en kropp och vars frid är Jesus Kristus.

Vi tro, att Guds löften över sitt utvalda folk Israel gälla likafullt även efter Jesu Kristi korsfästelse.

Vi uttala öppet, att vi genom underlåtenhet och tystnad blivit medskyldiga inför barmhärtighetens Gud till den förbrytelse, som genom människor av vårt folk begåtts mot judarna.

Vi bedja alla kristna att frigöra sig från all slags antisemitism och med allvar stå den emot, där den på nytt uppstår, och att möta judar och judekristna i broderlig andegemenskap.»

Det är visserligen sant, att här och där i Tyskland antisemitismen återigen dycker upp, men denna förklaring från kyrkans sida har dock visat, att den evangeliska kyrkan vill vara medveten om sitt ansvar och det uppdrag den fått från kyrkans Herre. Det tyska folket har också såväl genom sin president som genom sin förbundskansler öppet förklarat sin beredvillighet att i den mån detta är möjligt söka gottgöra till judarna något av den skuld, som man dragit över sig. Ett synbart bevis hör på utgöra också de förhandlingar mellan Tyskland och staten Israel som inleddes under mars

månad i Holland. Ett annat uttryck härför är aktionen «Fred med Israel», som bl. a. samlar in medel i Tyskland för att i staten Israel kunna plantera omkring 6 miljoner olivträd, vart och ett utgörande en minnesvård över av nationalsocialismen mördade judar. Direkt missionsarbete bland judarna i Tyskland utföres också av ett flertal missionsällskap och organisationer, förenade i Evangelischer Ausschuss für Dienst an Israel.

Vad *Amerikas Förenta Stater* beträffar kan det vara av särskilt intresse för våra skandinaviska lutherska kyrkor att erfara något om den verksamhet som bedrivs av de *lutherska kyrkorna* i Förenta Staterna bland judarna. De åtta store lutherska kyrkorna i Nordamerika ha under sitt Nationella Lutherska Råd organiserat en särskild avdelning för evangelisation och mission bland judarna. Från Chicago, där denna avdelning har sin centrala byrå, organiseras detta arbete över hela landet genom heltidsanställda präster, som stå församlingspräster till buds med råd och hjälp i detta speciella arbete. Överallt framhäves betydelsen av församlingsprästens och församlingsmedlemmarnas positiva intresse för evangelisation bland judarna. Varje enskild kristen skall om möjligt vara en missionär. En rundfråga till de 9500 församlingarna (menigheterna) i hela Nordamerika har visat, att i omkring 4000 församlingar bo judar inom den evangeliske pastorns verksamhetsområde. Av dessa församlingar ha 37,7 % betygat, att där råder ett positivt förhållande till deras judiska grannar och att där finnes något slag av evangelisation eller mission bland judarna. Genom den centrala ledningen för arbetet över hela landet har man kunnat anskaffa en del lätt-tillgänglig litteratur både för präster och församlingsmedlemmar och för judarna själva. Hela verksamheten har visat nödvändigheten av ett visst teologiskt underlag för detta missionsarbete. Å andra sidan har det också visat sig, att judarna själva ofta ha mer respekt för en missionsverksamhet, som utövas av en kristen kyrka, än om en enskild frimissionär kommer med evangelie budskap. En rundfråga till ett antal amerikanska rabbiner har visat, att rabbinerna i allmänhet hade förståelse för denna kyrkans missionsverksamhet, såsom ett uttryck för kyrkans eget väsen. Endast mot vissa missionsmetoder har man visat större opposition från judiskt håll.

Nu kan det ju också synas, som om förhållandet mellan oss kristna och judarna i vår tid icke skulle behöva leda just till evangelisation eller mission bland judarna. För många kristna människor synes det vara tillräckligt, om antisemitismen kan motarbetas och om ett vänskapligt förhållande kan komma till stånd mellan judar och kristna. Sådana tankar ha vunnit burskap inte minst i Amerika, där ju mission ofta uppfattas som ett påtrugande av en personlig övertygelse, vilket i frihetens land inte är alldeles «fair play». På grund härav ha många kristna och judar gått in för att mötas i en s.k. «brotherhood movement» eller i vänskapsrörelsen «*Christians and Jews*». Dessa organisationer ha även fått sina avläggare i Europa. Deras intentioner äro säkerligen oklanderliga, då man framför allt velat bekämpa antisemitismen och få till stånd en första kontakt med judarna från kristet håll och med kristna från judiskt håll efter de fruktansvärda händelserna före och under senaste kriget. Det måste också med tacksamhet betygas, att man i detta avseende nått vissa resultat. Men när dessa organisationer också ha fastslagit i sina statuter, att de vilja bekämpa varje form av «religiös intolerans», så måste vi fråga oss, vad man förstår under dessa ord. Praktiskt har det visat sig, att man icke vill veta av mission eller evangelisation bland judarna från kristet håll. Samtidigt är också den faran förhanden, att gränserna mellan de både religionerna så utsuddas, att den kristna trons absolutet blir ifrågasatt. På sina håll har samarbetet därför, när det rört sig om deltagande i gudstjänster eller behandling av trosfrågor, urartat till något slags synkretism. I Amerika förekommar det ganska ofta, att rabbiner predika i kyrkorna, och det fins även ett fall i New York, där kyrkan och synagogan mötas i samma gudstjänstlokal t.o.m. på samma tider. Det måste vara en ganska liberal kristendom och en tämligen yttlig judendom, som kunna tillåta sig något sådant.

Under senare år har denna toleransrörelsen mellan kristna och judar, vilken ekonomiskt hittills till största delen underhållits från judiskt håll, dock haft det goda med sig, att de kristna kyrkorna mer och mer besinnat sig på sin egentliga missionsuppgift bland judarna. Ty om vi kristna grunda vår tro och vårt liv på Jesus Kristus, som sade: «Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kom-

mer til Fadern utom genom mig» (Joh. 14:6), då måste vi också gentemot judarna försöka uppträda med denna sanning för ögonen, d.v.s helt enkelt vara missionärer. Det är ju det egendomliga med judarna, att de alltjämt längta efter sin Messias, som vi kristna redan mena har kommit i och genom Jesus Kristus. Det är väl också denna längtan, som hållit judarna samman under årtusenden och särskilt under de två sista årtusendena. Det är strängt taget också denna längtan, som nu på senare år fört en del av judarna tillbaka till det land, som de själva kalla «sina fäders land» och som nu bär namnet Israel, det namn som bara för några år sedan av en Hitler och hans nationalsocialister gjordes till ett förhånat skymford, som varje jude var skyldig att upptaga som förnamn.

Grundandet av staten Israel, där redan en tiondel av alla judar i världen samlats, har, såsom inledningsvis nämndes, i högsta grad bidragit till att göra frågan om de kristnas ställning till judarna aktuell. Det Heliga Landet har alltid varit ett gemensamt intresse både för kristna och judar. Även om nu invandringen till Israel mänskligt sett ter sig som ett politisk företag från den judiska sionismens sida, så kan dock den kristna kyrkan icke underlåta att fråga sig, huruvida dessa händelser ha något med Gamla Testamentets profetior att göra och med Guds frälsningsplan för sitt gamla förbundsfolk Israel. Amsterdam-konferensen säger i sin rapport om «Kyrkan och Israel» också några ord om denna nya statsbildning: «Vad de politiska synpunkterna på Palestina-problemet beträffar och den invecklade frågan om vem som har rätten på sin sida, äro vi icke i stånd att fälla något omdöme. Icke desto mindre vädja vi till nationerna att behandla denna fråga icke ur politisk, strategisk eller ekonomisk synpunkt utan som en moralisk och andlig fråga, som berör ett nervcentrum i vårt religiösa liv.»

Det är säkerligen icke lätt för oss kristna att bilda oss et gemensamt omdöme om uppkomsten av staten Israel. Min erfarenhet från mina resor och besök i olika protestantiska kyrkor i Europa och Amerika är emellertid, att man i stort sett gläder sig över att judarna återigen fått ett nationalhem. Man gläder sig också över det intensiva och planmässiga uppbyggnadsarbete, som det judiska folket har genomfört i Israel redan på så få år, ett storverk som här

och där har förvandlat öknen till ett land, som «flyter av mjölk och honung». Av ännu större betydelse för oss kristna är kanske, att denna nya stat, där judar samlats från över sextio länder i världen, också har något att säga oss om vår egen synd och skuld gentemot judarna. I nära två tusen år ha judarna vistats bland s.k. kristna folk. Nu återvänder en del av dem till «fädernas land», men alltså utan sin Messias. Så litet ha vi kristna förstått att uppenbara vår egen Herre och Frälsare såsom judarnas Messias. Så litet ha vi visat av den kärlek, som vi själva fått del av, då Gud sände sin Son i världen för att frälsa oss.

Det religiösa tillståndet bland judarna, kan närmast karakteriseras som sekularism. Det gäller framför allt landet Israel, men det gäller också de länder, där judarna äro samlade i större antal, icke minst Förenta Staterna. Omkring 50 % av alla judar i Nordamerika tillhöra icke någon religiös gemenskap eller synagoga. Rabbinerna klaga över att omkring 75 % av den judiska ungdomen i Amerika icke fått någon judisk uppfostran och icke äger något intresse för judisk religion eller tradition. I landet Israel är förhållandet t.o.m. ännu sämre, vad religionen beträffar. Högst 10 % av Israels befolkning visar ett positivt intresse för den judiska religionen. De övriga äro mer eller mindre likgiltiga för religiösa frågor och svara i allmänhet, att de ha viktigare ting att syssla med, nämligen att bygga upp sitt land nationellt, politiskt, socialt, ekonomiskt och kulturellt. Först sedan detta skett, skulle man kunna ägna intresse åt religionen. Detta betyder dock icke, att man icke har en allmän tro på Gud. Man t.o.m. läser sin Bibel, d.v.s. vårt Gamla Testamente, men man visar också ett påfallande intresse för Nya Testamentet, icke minst därför att Jesus av Nasaret dock levde och verkade just i Israels land. Det Gamla Testamente är också den förnämsta läroboken för de över 200 000 skolbarn som redan besöka judiska skolor i Israel. Bibelns språk är ju också det moderna språket i Israel.

För den kristna missionen är det av ganska stort intresse att studera denna sekulariserande utveckling inom judendomen av i dag. Den betyder i stort, att ghettomurarna brutits ned och att man är mer vaken än tidigare inom större delen av judendomen för inflytelser utifrån. Denna utveckling kan utgöra en stor möjlighet för

det kristna evangeliet att äntligen bli mottaget och förstått på ett annat sätt än tidigare varit fallet. Men den ställer samtidigt större krav på varje kristen bekännare att i sitt liv visa, vad som är sant kristet. Den är en utveckling på gott och ont. Det beror mycket på oss kristna, huruvida judendomen av i dag skall kunna fyllas med nytt andligt innehåll, av evighetsvärde. I Amsterdam-rapporten hette det, at det «bör stå klart för kyrkans folk, att det starkaste argumentet för att vinna andra för Kristus är det segerrika liv, som smittar av sig, och den Guds kärlek som kommer till uttryck i den personliga kontakten människor emellan.» Detta är den viktigaste missionsmetoden, då det gäller kristet missionsarbete bland judarna av i dag.

Den kristna missionen bland judarna har sedan mer än 30 år *ett gemensamt internationellt organ i den kommitté för judemission som finnes inom Internationella Missionsrådet i London och New York*. Kommitténs uppgift är bl. a. att samordna missionsarbetet, där detta är möjligt eller nödvändigt. En annan sida av denna kommittés verksamhet har varit att organisera utbildning av präster och missionärer för detta arbete. Detta har hittills skett dels vid *internationella sommarkurser*, som anordnas i regel årligen, dels vid *permanenta institut för judisk forskning*. En sådan internationell sommarkurs kommer att detta år anordnas i Bethel bei Bielefeld, Tyskland, den 5–15 augusti. De permanenta instituten äro f. n. två, det ena i Tyskland, Institutum Judaicum Delitzschianum i Münster under ledning av teologie professorn K. H. Rengstorf, och det andra, det Svenska teologiska Institutet i Jerusalem under ledning av direktor Hans Kosmala, av judarna själva ansedd som en av de lärdate kristna kännarna av den rabbiniska litteraturen. Vid det sistnämnda institutet ha hittills varje år mottagits sex skandinaviska studenter, två från Sverige, två från Norge, två från Danmark, vilka med stipendier från resp. länders kyrkor eller missions-sällskap kunnat studera vid detta institut.

Internationella Missionsrådets kommitté ger också ut ett missionsorgan, «News Sheet», som utkommer varannan månad och innehåller dels principiella frågor av värde för missionsarbetet, dels rapporter från olika missionsfält. Kommittén som i regel årligen samman-

träder, består av tre avdelningar, en för det kontinentala Europa och Skandinavien, en för Storbrittanien och en för Amerika. I kommittén är dessutom representerade Kyrkornas Världsråd och Judekristna Världsförbundet. En av de viktigaste uppgifter som f. n. åligger kommittén är utgivandet av en volym, upptagande den teologiska bakgrunden för judemission, situationen inom judevärlden av i dag, de s.k. judekristna och kyrkan, förhållandet mellan kristna och judar i olika länder just nu och kyrkans speciella budskap till judarna i dag. Denna volym skall om möjligt ingå i det förberedande arbetet för nästa stora kyrkokonferens under Kyrkornas Världsråds ledning, vilken kommer att sammanträda i Evanston utanför Chicago sommaren 1954.

Till kommitténs uppgifter hör också att vid kyrkokonferenser av mer allmängiltig karaktär låta sig representera och få också denna fråga behandlad. Så kommer vid Lutherska Världsförbundets konferens i Hannover sommaren 1952 en rapport att framläggas om de lutherska kyrkornas ställning till judarna och det där förefintliga missionsarbetet. Under innevarande sommar kommer också denna missionsfråga att utgöra en del av Internationella Missionsrådets program vid dess konferens i Willingen, Tyskland, 5–21 juli, med huvudämnet «The Missionary Obligation of the Church».

I allt detta samordnade arbete är kommittén dock fullt på det klara med att det viktigaste arbetet bland judarna från kristet håll icke utföres vid konferenser och kommittésammanträden utan i den personliga kontakten mellan kristna och judar. Det är också glädjande att från kristet håll kyrkor och enskilda kristna mer och mer engagerat sig i denna personliga missionsverksamhet bland judarna. Det är säkerligen också endast så vår Kristus skall kunna bli uppenbarad såsom judarnas Messias. Kanske måste vi kristna också mer än tidigare lära oss att bedja också för Guds gamla förbundsfolk Israel, så att «Israel av köttet» en gång skall kunna upptagas i det «andliga Israel», Kristi kyrka, och till sist «hela Israel» bli frälst.